

Havresorter

af Steffen B. Blume

Efter et år i skammekrogen valgte mange økologer i år at tage havren til sig igen. Forklaringen skal nok findes i, at prisen på grynhave er steget ganske betydeligt gennem det sidste år. I februar/marts, hvor mange endnu ikke havde købt såsæd, lå grynhaveprisen helt oppe på 225 kr/hkg. Derfor kunne grovvareselskaberne hurtigt melde om udsolgt blandt de fleste havresorter.

Havren, som ellers er en forholdsvis dyrkningssikker afgrøde, skulle i år vise sig ikke at være så dyrkningssikker endda. Generelt meldes der i år om lave udbytter, hvilket formentlig skyldes den lange tørkeperiode i foråret. Dog er der stor variation i udbytterne – helt fra 1 ton/ha til 6 ton/ha. Variationen skal nok også tilskrives vejret, da den tidligere nævnte tørke ikke var lige slem hos alle. Derudover var vejret med til at forsinke høsten (se billede 1), så havren visse steder begyndte at drysse, hvilket alt andet lige også koster i udbytte.

Sortsforsøg

Vejret kom også til at spille en rolle i årets økologiske sortsforsøg med havre. På to lokaliteter (Skælskør og Horsens) var udbytterne et godt stykke under middel, og på Lolland blev havren slet ikke høstet. Kun på lokaliteten ved Lemvig synes resultatet at være tilfredsstillende, idet man her høstede over 5 ton/ha i alle sorter. Der blev afprøvet tre sorter: Scorpion, Rajtar og Canyon.

Resultater

Af de afprøvede sorter gav Canyon det højeste udbytte (se tabel 1). Sidste år var Canyon henvist til andenpladsen af Scorpion, men i år er der igen byttet om på rollerne.

Billede 1. Det var ikke lige let for alle at høste havren i år. Billedet er taget på Falster i september.

Rajtar ligger igen i den dårlige ende og bør derfor være sidstevalg af de tre sorter.

Også når man kigger på hektolitervægten, ligger Canyon i top og et pænt stykke over møllernes krav. De andre sorter har imidlertid også opnået pæne kernestørrelser, hvilket muligvis er et generelt billede i 2011.

Såtid i grynhave

Igen i år er der udført såtidforsøg i havre for at se hvilket såtidspunkt, der er det optimale i forhold til udbytte og hektolitervægt. De foreløbige resultater viser, at uanset om forfrugten er korn eller kløvergræs, så opnås det højeste udbytte og den højeste hektolitervægt ved såning så tidlig som mulig. Dette er i fuld overensstemmelse med tilsvarende forsøg i 2009 og 2010.

Konklusion

Sorten Canyon er fortsat førstevalg. Havre bør sås, så snart jorden er tjenlig.

Tabel 1. Gennemsnitsresultater af 3 økologiske sortsforsøg med havre. Disse resultater af Landsforsøg® 2011 er foreløbige, og de endelige resultater kan derfor være afvigende.

Sort	HI-vægt, kg/hl			Udbytte		
	2009	2010	2011	hkg/ha	relativ	relativ 2009 - 2011
Blanding*			53,6	42,8	100	
Scorpion	49,3	49,8	53,7	44,6	104	104
Rajtar		50,7	53,6	43,0	100	100
Canyon	50,6	52,8	55,5	47,0	110	106

*Blanding: Pergamon, Scorpion og Dominik